

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistolarvm [epistolarum] D. Philippi Melanchthonis Farrago

Melanchthon, Philipp

Basileae, 1565

VD16 -M3220

Francisco Vinariensi, Philippus Melanchthon S. D.

[urn:nbn:de:bsz:31-312770](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-312770)

maiorum res gestas & tempora distribuentes: petiit sibi ab eis componi Epitomen Monarchiarū, & Mundi historiam ordine distribui. Id opus ex Græcis & Latinis scriptoribus collectum, gratissimum fuit ab auro tuo. Simile opus in Chronico Carionis institutum est: sed uellem Carionis libellum aliquanto locupletiolem esse. Id fieri à præceptore tuo optimè posset, aut certè à Iacobo Rungio, cuius oratio refert elegantiam & nitorem Iulij Cæsaris. Bene & feliciter uale, illustrissime Princeps. Calendis Ianuarij, Anno 1555.

Francisco Vinariensi, Philippus Melanchthon S. D.

I, 121.

Iucundissima mihi fuit significatio gratitudinis tuæ, quam in proximis literis ad me scripsisti. Etsi enim mea erga te officia minora sunt mea uoluntate (nam & amo ingenium tuum, et ornare semper studeo) tamen hunc animum tibi probari gaudeo. Ac cætera quidem beneficia leuia & uulgaria fuerunt: sed si sermonū, cōsiliorum & sententiæ communicationem de rebus maximis, de religionibus, Rebuspub. literis, denique de omnibus uitæ officijs magni æstimas, fateor me tuo iudicio delectari. Nā & significatio fuit amoris summi ac ueri, consuetudo illa. Et existimo te ex ijs sermonibus et actionibus, cum intentionis uitæ meæ totius & negocio

rum

sum omnium spectator esses, non minus *τὴν* do-
 ctrina hausisse, quam ex illis ingentibus bibliothe-
 cis Iurisperitorum: praesertim cum me non solum
 libri in umbra erudierint, sed usus etiam: qui inter-
 fui maximis rebus, quae in meam aetatem inciderunt
 in Germania: Et cum ingeniosissimis hominibus uer-
 sati, cum insidiosissimis conflictati sumus. quoties
 ueteres res gestas et euentus ex omni antiquitate
 collectos repetiuimus, non solum ut diuinaemus
 de exitu, sed etiam ut remedia cōquireremus? Quam
 multa de ceteris Reipublicae partibus disputau-
 mus? Quam multa praesagia nostra meministi? Ac
 spero te ad omnes uitae partes instructiorem esse
 factum ijs nostris sermonibus: qui non solum ueras
 de religione, deq; artibus sententias audiueris, sed
 etiam formam atq; aedificiū Reipub. me monstran-
 te contemplatus sis: quae principum uirorum sint
 uoluntates, quae consilia, quae in maximis rebus go-
 bernandis moderatio adhibenda sit, quod praeci-
 pue bonis uiris omnia consilia dirigenda sint. In
 hac tanta philosophia etsi me meo pede metior, Et
 intelligo quantum ab huius generis artificio absim-
 tamen tantum uersari me * tu ipse testis fuisti mi-
 hi, ut ipse sapiens historicus ait, *τὰ καὶ θύματα καὶ
 θύματα*. Quare letus fui, te hanc consuetudinem
 nostram magni facere. Spero autem cum in ceteris
 rebus, tum in hoc genere cōstare rationem officio-
 rum.

rum, quæ in amicitia requiri debeat: teq; perspe-
 xisse singularem mecum erga te amorem ac fidem.
 Qua de re interdum mecum exposculant nostri li-
 belli, quos in aulam emisimus. Etsi nos quidem non
 authores huius consilij sumus, sed principi parui-
 mus: sepe tamen mihi peccasse uideor, qui nõ fui in
 te retinendo in schola pertinacior. Quo me animo
 esse putas, cum perspicio in quas te procellas, in
 quæ pericula coniecimus? Etsi enim fortasse de-
 siderio tui fu, ut illa me moueat uehementius: tamẽ
 non difficile est iudicare, quantum præsertim in no-
 stra Repub. sit periculi. Ego uerò cum animo intue-
 or nostri principis aule *ὄρχου*, prouinciam ma-
 le affectam, ualde perturbor. Tum uerò toto corpo-
 re cohorresco, cum ea colligo, quæ impendere ui-
 dentur. Habes principem satis magno & honesto
 ingenio præditum, sed sepe morose & suspiciose iu-
 dicantem, *καὶ ἀνδρῶς reprehέντεμ, καὶ πρῶγμα-
 τὰ ἐδλοντα ἐφ' αὐτὸν ὡς πρὸς ἡ ναυτίας νέφη*. Fata
 etiam me terrent, quæ denunciât *μεταβολήματα*.
 Sed orãtus est Deus, ut eum gubernet & defendat.
 Nam me ista cogitantem sepe, delectant diuina o-
 racula, quæ testantur principes Deo curæ esse: si-
 cut ait David, *Qui das salutem regibus*. Desino
 itaq; de principe dicere, quo tamen nihil habet au-
 la humanius aut melius. Reliqui omnes inuident, et
 insidiantur, Nosti illud uetus: *Vigilandum est, mil*

mendes, qui cum imperia constituerit ipse, non est de-
 futurus gubernatoribus. Rerum publicarum, si ab ipso
 opem implorent. Hac me consolatione, una cum sum-
 mis periculis saepe sustentavi. Haec scripsi ad te pro-
 lixius, quadam adductus amoris abundantia, ut scias
 mihi gratam fuisse commemorationem uoluntatis
 tuae, & haberes uicissim meae erga te beneuolentiae
 pignus. Scio te natura ad humanitatem institutum,
 & optima disciplina assuetum intelligere quo-
 que, amicitias uirtutis causa constanter colendas es-
 se. Quare non dubito te beneuolentiam erga me conser-
 uaturum esse. Ego uicissim amore meum erga te sum-
 ma fide conseruabo. Atque utinam amicitia nostra a-
 liquid operis possit recipere. adferre. Veni Viteber-
 gam, Lutheri literis accersitus. Nondum ulla de re
 Britanni cum nostris deliberare coeperunt. Heri mi-
 hi narrarunt, se ordine de singulis articulis doctrinae
 astutos esse: & ualde contendunt, ne discedam.
 Nimum amant doctrinam. Lutherus amate nos
 complectitur, & eorum comitate adhuc quidem de-
 lectatur. Quae te significa mihi, quem teneas lo-
 cum, & qualia uideantur esse auspicia huius aulici
 curriculum: & asperge aliquid de Reip. Bene uale.

D. Pontano Philippus Melan-
 chthon S. D.

Etsi spero te ad nos breui rediturum esse: tamen

cum